A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאָליטיש אונאָפהענגיג נאַציאָנאַל

א צייטונג וועלכע כיט פרייהיים פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XVIII No 7593 | Friday, June 5th, 1931 | יום ו׳, כ׳ סיון, פרשה בהעלותך, תרצ״א. | זונען אונטערגאנג 8.54 א זייגער (דייליט סייווינג צייט.) | טאראנטא, פרייטאג דער 5־טער יוני, 1931. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUN 11 1931

N Y Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N Y

מעקסיקאנישע רעגיערונג איז גרייט צו באשטרא־פען שווער פאר באלעסטינען אדער שלאגען אידען, זאגט אינערן מיניסטער

עהנליכע דערקלערונג איז געמאכט געוואָרען מיט א טאָג פריהער פונ׳ם אויסערן מיניסטער.—אינערן־מיניסטער איז קאטעגאָריש געגען אנטיסעמיטישע טענדענצען. — זאָגט אז רעגירונג איז אויך ניט אנטיסעמיטיש, נאָר אידישע מארקעט־הענדלער זענען געווען קרבנות פון שווערע עקאָנאָמישע אומשטענדען. — רעגירונג וועט העלפען די ארויסגעשטויסענע אידישע הענדלער פון די מארקעטס, צו שטעלען זיך אויף די פיס.

מעקסיקא־סיטי, יוני 4 (איטא).

אז די מעקסיקאנישע רעגירונג איז גרייט שווער צו באשטראָפען יעדען איינעם וואס וועט אטאקירען, באלעסטינען אדער שלאגען אידען, איז געווען די וויכטיגע דערקלערונג וואס דער אינערן מיניסטער פון מעסיקא, קארלא ריווא פאלאקיו, האט געמאכט אין אן אויסשליסליכען אינטערוויו מיט א ספעציעלען פארטרעטער פון דער אידישער טעלעגראפען אגענטור. אפלייקענענדיג אויך קאטעגאָריש, אז די מעקסיקאנישע רעגירונג און די נאציאנאל רעוואלוציאנערע פארטיי, וועלכע איז די אפיציעלע רעגירונגס פארטיי, איז סימפאטיש צום אנטיסעמיטיזם, און אז זי דערמוטיגט אנטיסעמיטישע הענדלער, האט דער אינערן מיניסטער אפגעהערציג זיך דערקלערט אלס גענגער פון אנטיסעמיטישע טענדענצען. — זאָגט אז רעגירונג איז אויך ניט אנטיסעמיטיש, נאָר אידישע מארקעט־הענדלער פון שווערע עקאָנאָמישע אומשטענדען. — רעגירונג וועט העלפען די ארויסגעשטויסענע אידישע הענדלער פון די מארקעטס, צו שטעלען זיך אויף די פיס.

אז די מעקסיקאנישע רעגירונג איז גרייט שווער צו באשטראָפען יעדען איינעם וואס וועט אטאקירען אדער שלאגען אידען, אדער וואס וועט אויפהעצען געגען זיי.

די רעגירונג, האט ער ווייטער דערקלערט, איז גרייט שווער צו באשטראָפען יעדען איינעם וואס וועט אטאקירען אדער שלאגען אידען, אדער וואס וועט אויפהעצען געגען זיי.

הענדלער, האט ער דערקלערט, אז די רעגירונג איז אבסאָלוט צופרידען צו העלפען מיט א טאָג פריהער געמאכט דער אויסערן מיניסטער פון מעקסיקא, צום „אי־טא־פארטרעטער).

פאלאקיו האט דערקלערט, אז מעקסיקא באטראכט א געוויסע מאס אימיגראציע אלס נוטיג פאר איהר איינענעם דענצען. (אן עהנליכע דערקלערונג האט וואוילזיין, אין דיסקרימינירט ניט געגען געוויסע גרופען. ער האט דערקלערט, אז די ענדערונגען וואס זענען געמאכט געוואָרען אויף די עפענטליכע מארקעטס האבען ניט קיין אנטי־אידישע הינטערגרונטען, נאָר אז עס איז נוטיג געווען צוליעב דער עקאָנאָמישער סיטואציע.

ווען דער קאָרעספאָנדענט האט אויפמערקזאם געמאכט דעם מיניסטער וועגען דער גרויסער עקאָנאָמישער נויט פון די ארויסגעשטויסענע אידישע מארקעט־לייט ווי עס איז דערוואַרט געוואָרען אין דער ראיאָנער קאָנפערענץ, וועלכע איז געווען אויפגעהאלטען געוואָרען אין ציון אינסטיטוט, געווען זעהר א ווארימע.

די שטימונג האט דערגרייכט די העכסטע מדרגה פון אָנגעצינגענקייט, ווען מאיר ווייסגאל, טשערמאן פון דער אנטעריאר ראיאָנער קאָנפערענץ, האט אריינגעגעבען זיין רעזיגנאציע פונ׳ם אמט, און האט דערביי דערקלערט, אז ער איז עס געצוואונגען צו טאָן, ווייל ער איז געווען לעצטענס דער צענטער פון פארלייטונגען און בלבולים מצד דער ציוניסטישער פעדעראציע אין מאנטרעאל. זיין רעזיגנאציע איז אָבער איינגעשטימיג צוריקגעוויזען געוואָרען פון די איבער 100 דעלעגאטען וועלכע זענען אָנוועזענד געווען.

די דאזיגע „באמבע״ האט אלעמען אויף דער פארזאמלונג געטראָפען ווי א דונער פון א לויטערען הימעל. עס איז געווען פאר אלעמען א דערשטוינענדע איבעראראשונג, און די פראגע איז ארויפגעשוואומען, וואס זאל די עקזעקוטיווע דערווייל געטון.

ווייסגאל רעזיגנירט אויס פראטעסט געגען ציון־פעדעראציע; רעזיגנאציע צוריקגעוויזען

פון דער ראיאָנער קאָנפערענץ טאָן אונטער דער דאזיגער נעשאפענער סיטואציע?

רבי יהודה לייב זלאטניק, דער הויפטסעקרעטאר פון דער ציוניסטישער פעדעראציע, איז ספעציעל געקומען פון מאָנטרעאל, ווייל ער האט דערווארטעט, אז אומאנגענעמענע אינצידענטען זאָלען ארויסקומען איבער דער קאמפליצירטער לאגע וועלכע איז לעצטענס געשאפען געוואָרען צווישען דער מאָנטרעאָלער הויפטקווארטיר פון דער ציוניסטישער פעדעראציע און דער אנטעריאר ראיאָנער קאָנפערענץ.

אויף מר. ווייסגאל׳ס קלאגען וואס ער האט געמאכט ביים אריינגעבען זיין רעזיגנאציע, אז ער איז געווען דער ציעלפונקט פון בלבולים אין פארלויף פון דער לעצטער צייט, האט אָבער רבי זלאטניק, וועלכער איז אָנוועזענד געווען, גאָרניט געענטפערט.

איין רעדנער נאָכ׳ן אנדערען האט מיט די שארפסטע ווערטער פארדאכט דעם נאציאָנאלען אפיס הלמאי עס איז אינגאָרירט געוואָרען די באשטימונג פון מר. ווייסגאל׳ן און ה. ס. ראזענבערג, צום ציוניסטישען קאָנגרעס אויפ׳ן פארלאנג פון דער אנטעריאר ראיאָנער קאָנפערענץ, און אנשטאָרט דעם אין־מרס. דונקעלמאן באשטימט געוואָרען, בעת מרס. דונקעלמאן האט נאָר פריהער קלאהר געמאכט, אז זי וועט ניט פאהרען צום קאָנגרעס. אין דעם פאל האט זיך דער נאציאָנאלער אפיס באזאָרגט מיט א „סאב־סטיטוט״ — דר. אלקאזאראָוו, וועלכער איז ממילא א מיטגליד פון דער ציוניסטישער וועלט עקזעקוטיווע.

א באשלוס איז איינשטימיג אנגענומען געוואָרען, פאָדערענדיג אז מר. ווייסגאל און מר. ראזענבערג זאָלען געשיקט ווערען צום קאָנגרעס, אין פאל אָבער דער ציוניסטישער הויפט־אפיס וועט ווידער איינגאָרירען דעם באשלוס, איז שווער צו פאראויסזאָגען די פאָלגען.

מאָנטרעאָל׳ס טאריף וועט קאָסטען אמעריקא 25 מיליאָן יעריליך

וואשינגטאָן, יוני 4.

דער האנדעלס־דעפארטמענט האט דאָ אנגעהויבען א גרינדליכען שטודיום וועגען די קאנאדער טאריף־העכערונגען און וואס פאר א ווירקונג עס וועט האָבען אויף אמעריקע׳ס האנדעלס־באציאונגען מיט קאנאדע.

עס איז אויסגערעכענט געוואָרען, אז אמעריקאנער עקספאָרטינג־פירמעס וועלען די דאזיגע טאריף־העכערונגען קאָסטען איבער 25 מיליאָן דאָלאר יעריליך.

אויסער דעם, גלויבט מען, וועט בכלל שטארק פאָלגען דער האנדעל פון אמעריקע מיט קאנאדע, און פאר די אמעריקאנער מאנופעקטשורערס איז עס א גרויסער קלאָפּ.

מזל׳דינער ניגער ווערט שטרענג באוואכט

באָסטאָן, יוני 4.

דער אָרימער נעגער ארבייטער דזשאָזעף קענעדי, וועמען דאָס מזל האט אזוי אָפּגעגליקט און ער האט געוואונען 145 טויזענט דאָלאר אויף זיין טיקעט ווען דאָס פערדעל אויף וועלכען ער האט איינגעשטעלט האט געוואונען אויף די ענגלישע דערבי, ווערט היינט שטרענג באוואכט פון א ספעציעלען פאָליסמאן, כדי אז מען זאָל איהם ניט אָפּרוימען פון וועג.

די פאָליציי האט דערהאלטען א צאהל וואָרנונגען, אז דער נעגער וועט אין ניכען זיין מיט א קאָפּ קירצער, און דאריבער איז א ספעציעלער פאָליסמאן באשטימט געוואָרען צו היטען איהם אויף שריט און טריט.

דער אָרימער נעגער דעצעהלט איצט, אז ער האט די גאנצע צייט געבעטען ביי גאָט, אז ער זאָל איהם העלפען. יעדעך מאָל ווען ער איז געגאנגען אין קירך האט ער געבעטען גאָט, אז זיין טיקעט זאָל געוויינען, און גאָט האט איהם ווירקליך געהאָלפען.

דערווייל האט דער נעגער זיך ארויסגעצויגען אין געהיים אין אן אנדער נעגענט, און מען ווייסט ניט וואו ער וואוינט. דאָס איז געטאָן געוואָרען כדי מען זאָל איהם קיין שלעכטס ניט טענען טאָן.

לארד משענסלאר פאר־לאזט פאלעסטינע אין אי[illegible]

אזוי מעלדעט די העבר[illegible]ונג „הארץ״. — אראבישע נאכט־רויבער האבען [illegible] ריבען גנב׳ענען בוימער פון אידישע בית־עלמינ׳ס א[illegible] חדרה. — אנאנס אין אראבישער צייטונג אז אידישע מיידלאך זענען צום פארקויפען.

ירושלים, יוני 4, (איטא).

דער איצטיגער האי־קאמישאנער פון פאלעסטינע, לארד טשאנסלער, וועט פארענדיגען זיין טערמין אין אויגוסט, ווען ער וועט פערמאנענט פארלאזען פאלעסטינע, אזוי מעלדעט היינט די צייטונג „הארץ״.

ירושלים, יוני 4, (איטא).

די לעצטע פארמען פון ביינאכטיגע רויבערייען פון אראבער איז, צו אויסוואָרצלען בוימער ארום אידישע קברים, לויט ווי עס איז באריכטעט געוואָרען פון חברה.

אין די לעצטע טעג זענען 97 בוימער אויסגעוואָרצעלט געוואָרען און אוועקגעטראָגען געוואָרען.

ירושלים, יוני 4, (איטא).

די אראבישע צייטונג „פאלאסטין״ האט היינט אן אנאנס פון, א געוויסען אידען נסים באראס, וועלכער אפערט צו פארקויפען זיינע דריי טעכטער און א זוהן, אינ׳ם עלטער פון 12, 10, 8 און 7 יאר אלט יעדערער.

די קעפעל פון דעם אנאנס לייענט זיך: „אידישע מיידלאך צו פארקויפען״.

אמענדמענט פארדאמענדיג קאנסער־וואטיווע טאריף־פאליסי פארגע־שלאגען פון ליבעראלען

אטאווא, יוני 4.

דער ענטפער פון דער אָפּאָזיציע אויף פרעמיער בענעט׳ס בודזשעט־רעדע איז היינט געמאכט געוואָרען פון דעם ליבעראלען פינאנץ עקספערט האָנ. דזש. ל. ראלסטאָן, וועלכער האט, נאָר א לאנגער און ביטערער אטאקע אויף דער רעגירונג, פארגעשלאגען אן אמענדמענט צו פרעמיער בענעט׳ס בודזשעט, פארדאמענדיג די קאָנסערוואטיווע טאריף־פאָליסי.

מר. ראלסטאָן האט צוריקגעוואָרפען דעם פרעמיער זיין באשולדיגונג, אז די ליבעראלען זענען שולדיג פאר דעם וואס די נעפאלנטע אימפעריאלע עקאָנאָמישע קאָנפערענץ אין אטאווא. וועט ניט פארקומען. „אויב די קאָנפערענץ וועט ניט פארקומען איז עס די שולד פונ׳ם פרעמיערגופא״, האט ער געזאָגט. דאָס זעלבע האט ער אויך אטאקירט די רעגירונג, הלמאי זי האט זיך איינגעריסען מיט דער מוטערלאנד, ענגלאנד, און הלמאי זי האט געבראכט צו דעם, אז ניי־זעעלאנד זאָל פארשפארען איהר טיר פאר קאנאדער פּראָדוקטען.

ער האט אויך באשולדיגט די רעגירונג, אז זי זוכט צו שלאגען פאָליטישען קאפיטאל אויפ׳ן חשבון פון דער קענעדיען נעשאָנעל איינזעהנען.

מעיאר האט ווידער א צוזאמענשטויס מיט טשיעף דרייפער

ווידער אמאָל איז א שווארצע קאין דורכגעלאפען צווישען מעיאר סטוארט און דעם טשיעף אף פאָליס דרייפער. א גאנץ וואָרימע מחלוקת איז געכטען ארויסגעקומען צווישען דעם מעיאר און דעם טשיעף, ווען א פארזאמלונג פון דער פאָליס־קאמישאָנערס באָארד איז געווען געוואָרען אהן דעם מעיאר׳ס וויסען, וועלכער איז דער טשערמאן פון דער באָארד.

דער מעיאר האט גלייך אפּגעטעלעפאָנירט דעם טשיעף און האט איהם דערקלערט, אז אזא האנדלונג איז ניט נאָר ניט יושר׳דיג, נאָר ער וועט באווייזען אז דער מיטינג וועט זיין ניט געזעצליך.

דער טשיעף האט וואָרשיינליך זיך דערשראָקען פאר די דאזיגע דראָאונגען פונ׳ם מעיאר, און ער האט אָפּגערופען דעם מיטינג אויף קומענדען מאָנטאָג.

עס ווערט פארשטאנען, אז דער מיטינג איז גערופען געוואָרען אויפ׳ן פאר־לאנג פון ריכטער קאוטסוואָרט. ביי דעם דאזיגען מיטינג האָבען געזאָלט באטראכטעט ווערען די נייע פאָליציי רעגולאציעס, אָבער דער מעיאר האט דערקלערט, אז אויב די רעגולאציעס האָבען געקאָנט וואָרטען 10 יאָר, וועלען זיי קענען וואָרטען נאָך עטליכע טעג.

בעסערע לעבענס באַדינונגען האָבען פאר־גענעסערט משונעת

לויט דער מיינונג פון דר. ה. מ. פאָלאק, פון אלבאני, נ. י., וועלכער איז א „סטאטיסטישען״ פון דעם ניו יארק סטייט פאר גייסטיגע קראנקהייטען, איז די אורזאך פון דער פארגרעסערטער צאָהל גייסטיג קראנקע, דאָס וואס מענשען לעבען היינט לענגער, א דאנק די בעסערע באקוועמליכקייטען און די בעסערע מעדיציניש באדיענונגען.

דער דאָקטאָר האט דערקלערט, אז אין פארלויף פון די פארגאנגענע 8 אָדער 10 יאָר איז די צאָהל פון די גייסטיג־קראנקע אין ניו יארק סטייט פארפיעלפאכט געוואָרען.

פרוי וויל ניט פאָלגען ווינד־זאָר־ער מעיאר

ווינדזאָר, יוני 4.

טראָץ דעם וואס דער אידישער מעיאר פון ווינדזאָר, דייוויד א. קראָל, האט פארלאנגט אס מיט מארטא ריקענסאָן, אן עלטערע פרוי, וועלכע איז יאָרען־לאנג אנגעשטעלט אלס סיטי־קלעריק, זאָל רעזיגנירען צוליעב איהר טיפען עלטער, פונדעסטוועגען האט זי זיך אנטזאגט צו אויספאָלגען דעם מעיאר׳ס פארלאנגען.

סעמועל גאלדענבורג מארגען בייטאג און אוועגט אין סטענדערד טעאטער

סעמועל גאָלדענבורג

די לעצטע צוויי פארשטעלונגען פון היינטיגען סעזאָן פון דעם באריהמטען אידישען טעאטער „סטאר״ סעמועל גאָלדענבורג, וועלען געגעבען ווערען מארגען מאטינע און אוועגט.

עס וועט געשפּיעלט ווערען ה. קאָלמאנאָוויטש׳ס שעהנע מעלאדראמע „א מענש איז ניט קיין מלאך״.

גאָלדענבורג, וועלכער איז דאָ אויפגעטראָטען מיט א פאר וואָכען צוריק, צוזאמען מיט זיין ארגינעלער טרופּע, איז געקומען אהער נאָך אמאָל, אויפ׳ן אלגעמיינעם פארלאנג. די וואס האָבען דאָריבער נאָך ניט געהאט די געלעגענהייט צו זעהן איהם פריהער, וועלען איהם קענען זעהן מארגען בייטאג און אין אוועגט.

היינט דערעפענונג פון לינקע פועלי־ציון לאנד צוזאמענפאר

היינט אוועגט קומט פאר אין לייבאר לייסעאום דער פייערליכע דערעפענונג פון פינפטען לאנד צוזאמענפאר פון די לינקע פועלי ציון און זייער יוגענט ארגאניזאציעס, די מארקסיסטישע יוגענט.

צו דער קאָנווענשאָן קומען א צאָל דעלעגאטען פון די שטאטען און קאנאדע.

די קאָנווענשאָן וועט דויערען ביז זונטאג אוועגט. אויף די זעקס זיצונגען פון דער קאָנווענשאָן וועלען ארומגערעדט ווערען פארשידענע פראגען, ווי די באציאונג פון דער פארטיי צו די אידישע עקזיסטירענדע ארבייטער אָרדענס, קולטור געזעלשאפט, שולען, טרייד יוניאָנס, „פראָקאָר״ און אנדערע. עס וועלען אויך ארומגערעדט ווערען ארגאניזאציאָנס פראגען און באָיכטען וועגען דער טעטיגקייט פון בער פארטיי אין פאלעסטינע און אין לאנד וועלען אויפגעגעבען ווערען.

ביי דעם דערעפענונגס קאָנצערט היינט אוועגט וועלען אויפטרעטען אלס רעדנער ב. שערמאן פון שיקאגאָ און מ. מענאכאָווסקי פון ווייניפעג, און מ. בזשאזע פון ניו־יארק.

אין מוזיקאלישען פּראָגראם נעמען אנטייל דער זינגער אדאלף ווייינטרויב און פּיאניסטין גאָלדע זיסהאלץ.

עס ווערט אויך אויפגעפירט אן איינאקטער שפּיגעלט אף א שטיק ארבייטער לעבען אין אן אמעריקאנער שטאדט אין צייט פון א סטרייק, און עס ווערען אין איהם ארויסגעפירט ארבייטער פּרעסס, סקעבס, גענגסטערס א. א. וו.

וואַרשעווער „היינט״ און „הצפירה״ קאָנפיס־קירט פון רעגיערונג

וואַרשע, יוני 4, (איטא).

די היינטיגע אויסגאבע פון דער טעגליכער אידישער צייטונג „היינט״ און פון דער העברייאישער צייטונג „הצפירה״, זענען קאָנפיסקירט געוואָרען פון דער רעגירונג, ווייל אין די צייטונגען איז די רעגירונג קריטיקירט געוואָרען הלמאי נראדינסקי סטארשינסקי איז ווי־דער אמאָל באשטימט געוואָרען אלס ווי־צע פינאנץ־מיניסטער.

די אידישע צייטונגען האָבען איהם אויך קריטיקירט דערפאר וואס ער האט דערקלערט, אז עס איז נוטיג צו באקעמפען די קליינע הענדלער, און אויך אז עס איז אונמעגליך צו ענדערען די איצטיגע סטייער־סיסטעם.

„דעילי טעלעגראף״ אטאקירט בריטישע רעגירונג

לאנדאָן, יוני 4.

די איינפלוסרייכע הינע קאָנסערוואטיווע צייטונג „דעילי טעלעגראף״, אטאקירט היינט די בריטישע רעגירונג הלמאי זי פארנאכלעסינט די קומענדע אימפּעריאלע עקאָנאָמישע קאָנפערענץ, און רייסט זיך בלויז איין דערמיט מיט די דאמיניאָנס.

די צייטונג זאָגט, אז די רעגירונג וועט באדויערען פאר איהרע טעות׳ן.

נייער געזעץ אין דייטשלאנד צו פאר־קלענערען אויסגאבען פון לאנד

בערלין, יוני 4

איידער קאנצלער בריונינג איז געבראָכען מיט דייטשלאנד׳ס אויסערן מיניסטער דר. דזשוליוס קורציוס, נאָך לאנדאָן, ענגלאנד, האט ער איבערגעגעבען צו פרעזידענט הינדענבורג דעם „דרעסט״ פון א נייעם „עמוירדזשענסי״ געזעץ, לויט וועלכען ווייטערדיגע דראסטישע מיטלען ווערען אָנגענומען צו איינפיהרען מעהרער עקאָנאָמיע אין לאנד.

א באזונדער פונקט אינ׳ם געזעץ איז, אז די רעגירונג זאָל האָבען דאָס פולע רעכט צו איינפיהרען דורך צוואנג א 40־שעה׳דיגע ארבייטס־וואָך אין פאר־שיידענע אינדוסטריען, וואו די רעגירונג געפינט פאר נויטיג עס צו טאָן.

צוואמען מיט׳ן געזעץ האט דער קאנצלער אויך ארויסגעגעבען אן אפיציעלען סטייטמענט, אז דייטשלאנד וועט אין ניכען מאכען א פארזוך צו פאָלערען, אז די מלחמה־רעפּאראציעס זאָלען רעווידירט ווערען.

דאָס נייע געזעץ וועט פונ׳ם פרעזידענט הינדענבורג׳ן אונטערגעהן, אין נעכטען אפּפאָהרען, צוזאמען מיט דייטשלאנד׳ס אויסערן מיניסטער דר. דזשוליוס קורציוס, נאָך לאנדאָן, ענגלאנד, האט ער איבערגעגעבען צו פרעזידענט הינדענבורג דעם „דרעסט״ פון א נייעם „עמוירדזשענסי״ געזעץ, לויט וועלכען ווייטערדיגע דראסטישע מיטלען ווערען אָנגענומען צו איינפיהרען מעהרער עקאָנאָמיע אין לאנד.

א באזונדער פונקט אינ׳ם געזעץ איז, אז די רעגירונג זאָל האָבען דאָס פולע רעכט צו איינפיהרען דורך צוואנג א 40־שעה׳דיגע ארבייטס־וואָך אין פאר־שיידענע אינדוסטריען, וואו די רעגירונג געפינט פאר נויטיג עס צו טאָן.

צוואמען מיט׳ן געזעץ האט דער קאנצלער אויך ארויסגעגעבען אן אפיציעלען סטייטמענט, אז דייטשלאנד וועט אין ניכען מאכען א פארזוך צו פאָלערען, אז די מלחמה־רעפּאראציעס זאָלען רעווידירט ווערען.

דאָס נייע געזעץ וועט פונ׳ם פרעזידענט הינדענבורג׳ן אונטערגעהן